AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50. voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.

UITSLUITEND AGENT VOOR EUROPA:
P. JOLY & J. MARTIN,
66, RUE LAFAYETTE, PARIJS.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di Abonement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un anuncio di 1 té 7 regel, fl 0,50 cada regel mas fl. 0,07½.

INGEZONDEN.

St. Martin, 15 Juni 1891.

Geachte Heer Redakteur,

Gun mij het genoegen Uwen Lezers verslag te geven van het verblijdende bezoek van Mgr. Joosten aan onze eilanden.

Sedert eersten Pinksterdag tot heden 15 Juni hadden de katholieken der nederlandsche Bovenwindsche Eilanden het geluk hun Bisschop-Vicarius Apostolicus in hun midden te bezitten. Z. D. H. Mgr. H. A. M. Joosten, was vergezeld van den Hoogw. Pater Vicarius-Provinciaal der E.E. PP. Predikheeren. Deze Apostolische reis was niet alleen, als men verwachten kon, zeer vermoeiend maar zelfs meermalen afmattend tot uitspattings toe van de krachten der hooge reizigers. De katholieken, gelooven wij, hebben eer van de plechtige ontvangst, welke zij onzen Doorluchtigen Kerkvorst overal bereid hadden, zoowel als van den vromen geestdrift, die hen bleef bezielen gedurende de dagen, dat hun Bisschop en Vader onder hen verbleef.

Monseigneur, 12 Mei per „Gouverneur van den Brandhof" uit Curaçao vertrokken zette den 17n voet aan wal op het eiland St. Eustatius. Een paar dagen later reeds waren de EE. Paters L. Mulder en E. A. Onderwater van Saba en St. Martin aangekomen om hun Opperherder, den Bisschop, en hun Vicarius-Provinciaal eerbiedig te verwelkomen en deel te nemen aan den geestelijken arbeid vóór en gedurende de toediening van het H. Vormsel in de parochie van hun Confrater, de Z. E. Pater V. Kors. De groote plechtigheid had plaats op 21 Mei. Het was voorzeker een innige voldoening en troost voor den jeugdigen herder dezer arme en verweesde parochie, na slechts anderhalf jaar gearbeid te hebben, nu reeds een 40-tal ijverige katholieken als vormelingen te kunnen aanbieden.

Vrijdag den 22sten was voor het Eiland Saba de gelukkige dag Monseigneur en zijn gevolg van vier priesters te ontvangen en met geestdrift te begroeten. De landing aan Forth-bay was niet zonder moeilijkheden geschied; het beklimmen van Saba's rotsgevaarte tot aan den *Bottum*, ± 900 voet hoog, eischte meer dan gewone inspanning van spieren en zenuwen, borst en longen: maar de Heer Gezaghebber van het Eiland had, met hooggewaardeerde beleefdheid, voor „'t schoonmaken" der bergwegen gezorgd: hetgeen voor vreemdelingen op hun tocht naar boven niet weinig de wezenlijke of ingebeelde gevaren, en zeker zeer veel de vermoeienissen vermindert. Reeds den volgenden dag ging men nog een 1000 voet hooger. Daar in de Windward-side kwamen de katholieken hun Bisschop met een echt kinderlijke toespraak treffend begroeten; loftiederen werden aangeheven en een aantal saluutschoten uit het kanon galmde in duizenden echo's nog krachtiger 't welkom onzen Reizigers tegen. Het H. Sacrament des Vormsels werd aldaar door pastoor L. Mulders geloovigen op H. Drievuldigheids-dag, en twee dagen later in den *Bottum* godvruchtig ontvangen. Langs den vreeselijken weg van „de Ladder" verliet onze Prelaat met gevolg daags daarna het prachtige maar ook soms verschrikkelijke eiland Saba. Tot aan het zeestrand volgde een lange schaar van geloovigen wier vreugdezangen en toejuichingen nog tot verre over de golven blijde weerklonken. Voorspoedig was de reis naar St. Martin. Vroeg in den morgen hoorden men reeds de eereschoten der katholieken. Klokslag 6 uren werden Monseigneur en geestelijken aan de landingsplaats verwelkomd door een groote schare van geloovigen.

De weg naar 't nederig kerkgebouw werd met bloemen bestrooid, en een aantal fraaie vaandels opende den tocht naar den ingang van het katholieke bedehuis waar, volgens 't ritueel, met dezelfde godsdienstige ceremoniën als op de andere eilanden geschied was, de ontvangst van Zijne Doorluchtige Hoogwaardigheid plaats had.

St. Martin had 't voorrecht, 's avonds van den dag der toediening van het H. Vormsel (d. i. Zondag onder het octaaf Van H. Sacramentsdag) in de plechtige Processie Monseigneur en alle zijne geestelijken tegenwoordig te zien: wat een allertreffendsten en onvergetelijken indruk op de geloovigen maakte. Vrijdag 29 Mei mochten reeds de scholen den eerwaarde Zusters Dominicanessen de eer van Monseigneur's bezoek ontvangen. In de onderscheidene afdeelingen werden den Doorluchtigen Herder heilgroeten aangeboden en feestliederen toegezongen. Laten werd dit bezoek herhaald ten einde den leerlingen gelegenheid te geven, eenige bewijzen hunner bekwaamheid en vorderingen af te leggen. Inderdaad, deze Stichting van wijlen Pastoor Nieuwenhuis—door de zorgen van den tegenwoordigen Bisschop mogelijk geworden en tot stand gebracht — is een heerlijk ontkiemend mosterdzaad, vol vertroostende belofteu voor de toekomst. — Toen de plechtige toediening des H. Vormsels op onze drie eilanden geëindigd was, wachtten Monseigneur nog drie andere Apostolische reizen; nl. van St. Martin over zee naar St. Bath met zijne twee parochiën; en later, op Martin teruggekomen, van Philipsburg naar Manigot, de hoofdplaats van het fransche gedeelte van dat eiland.

Met de grootste liefde gaf onze Bisschop bereidvaardig gehoor aan de bede van Guadaloupe's grijzen Aarts-bisschop om in de twee parochies van St. Bath en in die van Manigot het H. Vormsel toe te dienen. Door onze katholieke fransche naburen werd dan ook deze liefdedienst van den Nederlandschen Prelaat in hoogen mate gewaardeerd. Gebruik makende van de vrijheid om ook in 't openbaar langs wegen en pleinen godsdienstige plechtigheden te verrichten, hadden zij een schoone gelegenheid den nederlandschen Bisschop met den grootsten luister te ontvangen. Eerebogen waren opgericht: tallooze vlaggen met onze vaderlandsche en de fransche kleuwapperden feestelijk van de plaatsen der aankomst tot aan den ingang der kerkjes. In processie, onder 't zingen onzer heerlijkste kerkhymnen en psalmen toog men steeds van de pastorie naar de kerk, om in lange, breede reien — na afloop der plechtigheden — den vreemden Bisschop huiswaart te geleiden. Die geestdrift der katholieke franschen deed ons hollandsch hart recht goed; en diep troffen ons de vele uitingen van erkentelijkheid jegens „Monseigneur Joosten van Curaçao" zooals onze Bisschop "steeds genoemd werd. Groot waren dan ook de offers die Monseigneur zich wilde getroosten voor de drie parochiën van het fransche diocees in haar geestelijk en godsdienstig belang.

Zoo eindigde de gewichtige Vormreis van onzen hoogvereerden Bisschop.—Om half acht ure droeg Monseigneur dezen morgen zijn laatste H. Mis op voor 't tijdelijk en geestelijk welzijn onzer katholieken. Zij waren bijna allen aanwezig. Hedenmiddag zal Z. D. M. om 5 uren naar Curaçao onder zeil gaan. De harten zijner geestelijke zonen en dochters op de drie Bovenwindsche-Eilanden zegenen zulk een goeden, teederen Vader en Herder. Hij ging hier onder ons, in den geestelijken en tijdelijken zin des woords, al weldoende rond. De wenschen en beden van ons allen mogen, hopen wij, een voorspoedige reis voorspellen; maar te midden van het leedgevoel der scheiding vertroost ons de zekere verwachting van een spoedig en blij wederzien.

FEUILLETON.

E PASTOR DJE ALDEA

Descripción histórica di tempoe di dominio francés.

———o———

Continuación.

E pastor di Loverghem, rondoná di un guardia numerosa, a abandoná é lugar camina un sentencia inhusta a cabá di imprimí deshonra, oprobio riba su frenta.

Un multitud considerable di hende a formá un círculo cerrá rondó dje pober eclesiástico. Ayi bao dje muchedumbre bo tabata tendé conhetura di más sensible, preocupación di más inhusta, díceres di más odioso, ma bien poca palabra di compasión.

Pueblo ta condená semper coe tanta lihereza i ¡ ki lastima! koe e mes pueblo ta frecuentemente asina poco dispuesto na perdoná.

Rabia i indignación tabata boelá fo di Hendrik su cara. Un forza sobrenatural a animéle pa un momento, él a penetrá un distancia den e grupo di hende, gritando coe toer su forza:

—"¡ Stop, stop! e pastor ta inocente."

Pueblo a toeméle pa un hende loco, asina su wowonan tabata cortá candela; asina horrible expresión di su cara tabata; asina salvahe él tabata plamá hende fo di otro coe su brazanan duroe.

En vano.

E garosji coe e sentenciado aden a keda ta continuá su camina sin koe Hendrik por a hâya modi di yega te cerca dj' éle, sin koe su voz por a ni alcanzá e pastor.

Él tabata mira e multitud di hende, i meimei dje *gendarmenan* e cabez blancoe, respetable di Everard. Pa un momento él por a contemplá trankilidad i palidez dje cara; ma bien pronto e garosji di desgracia a desaparecé na biramente di un caya, i segun hendenan tabata bai aumentando pa mirá, asina també nan a bai pusjando Hendrik más i más atrás.

Describí e sentimientonan koe a apoderá nan dje hoben aldeano, esai ta en verdad imposible.

Como un desesperado él a keda ainda un momento ta pusjá pa él por a yegá te cerca e garosji, hasta koe porfin él a zak desanimá sintá riba stoepi di un cas, camina tantísimo di hende curioso pa mirá tabata coeri pasá trapéle.

Toer esperanza a caba anto. Everard a ser rancá fó di "su jioenan," i e criminal a keda liber i trankil.

—"¡ Esai por ta husticia!" Hendrik a gritá dolorosamente conmové, i den su desesperación él tabata maldicioná e hueznan koe a condená un inocente, i e hendenan també koe no a vingá e desgraciado Everard, i mas tantoe esnan koe tabata bofón i insulta e infeliz eclesiástico.

¿I ta cerca kende e hoben lo bai awor pa vingá e inhusticia cometé coe su amigo, su tata?

Hendrik no tabata conocé ni un hende den dje stad, koe lo kier a para scuchéle; su acusación lo a ser considerá como un locura, i kende sabi koe nan lo no a cogéle també cerrá.

Lágrima di rabia i desesperación a boela fó di su wowo; él tabata rancá su cabei, hunjá su frenta te sacá sanger, i entre su palabranan di más salvahe i sin sentido algun, él tabata mesclá un oración, un suspiro na cieloe.

Ora el trankilizá basta, él a comprendé koe di mihor cos ta di bolbé bai Loverghem. ¡ Dios, él tabata confiá, koe stimá husticia, lo preservá Everard di toer maloe! Hendrik kier a bai haci su denuncia cerca e *maire* di su parokia, afin di mirá si él por a lográ libertad di Everard.

Asina el a dicidí.

Lihé e hoben a abandoná e stad, camina él a topá coe tantoe disgusto i tristeza.

El a camná te yega na un sabana.

Ayí miles di cordamentoe, cada un di nan más stranjo koe otro, a presentá den su imaginación, i diferente bê él a cai sinta na cantoe di camina, afin di doena su plannan generoso un curso más liber i más trankil.

Den dje aglomeración ayí di ideanan, Lena y Hanna sinembargo a parcé na su vista, igual na dos fantasma koe tabata obligéle di lamantá continná su camina, cada bê koe él kièr a descansá un instante.

***

Anochi tabata acercando.

Ya último rayonan di solo a desaparecé na horizonte.

E sabana ta silencioso manera un desierto, tristoe manera un sudario mortuorio.

Ma ayá riba un cieloe azul, e grandísimo alfombra di Divinidad, brillante como si fuera sembrá coe diamante.

Hendrik a continuá su viaha pa Loverghem, sin mira ni sintí nada dje hermosura; na otro ocasión i den otro circunstancia hamás él no tabata asina iudiferente pa tanta grandeza.

El a keda sigui ta camná toer desconsolado; su corazón tabata oprimí á causa di conmoción i inquietud, i no sin razón, pasobra él a caba di mirá

TENTOONSTELLINGEN

TER VERHEERLIJKING VAN

Christoforus Columbus.

Amerika, Spanje, Italië en vooral Genua maken zich gereed, om onder de opgewekte deelneming der burgers, het 4de eeuwfeest te vieren van het groote feit, dat Christoforus Columbus de nieuwe wereld ontdekte en haar weldadig en onafscheidelijk aan de oude verbond.

Doch het denkbeeld, dat den grooten zeevaarder van Genua leidde, bepaalde zich niet enkel bij de stoffelijke voordeelen, die zijn stoute onderneming aan de geheele aarde zou bewijzen; Columbus had veel hooger plannen.

De uitbreiding van het Christendom, de bekeering der woeste volkeren van de nieuwe wereld waren de doeleinden, die hij zich voorstelde te vereenigen, zooals ons blijkt zoowel uit zijn geschriften als uit zijn gedrukte werken; zoodat het geheele plan, dat hem tot leiddraad strekte, zeer goed kan gezegd worden besloten te zijn in de plechtige planting van het kruis op het eerste plekje gronds der nieuwe wereld, waar hij zijn voeten plaatste, en dat hij San Salvador noemde.

Om die reden achtte zich het kerkelijk gezag van Genua verplicht, zijne kinderen uit te noodigen, om dien schoonen dag met godsdienstige plechtigheden te vieren.

Om diezelfde reden ook was het, dat Z. H. Leo XIII, na nauwelijks kennis verkregen te hebben van de plannen des Aartsbisschops, zich haastte, om in een schoone Breve diens initiatief te prijzen en goedtekeuren; en om Hij in de edelste bewoordingen de katholieken aan te sporen, om met opgewektheid en vreugde tot de voornoemde feestelijkheden mede te werken.

De commissie, door Mgr. den Aartsbisschop benoemd, denkt van onderscheidene dingen gebruik te maken, om in haar plan te slagen; doch de voornaamste daaronder is de tentoonstelling van zaken uit de katholieke Missiën in Amerika, die bestemd is, om den ellendigen, stoffelijken en zedelijken toestand aan te toonen, waarin de onbeschaafde volken van Amerika gedurende zoo vele eeuwen zich bevonden; om zoodoende meer en meer de groote weldaad te doen waardeeren, hun door Chr. Columbus bewezen, toen hij hun de dubbele weldaad bracht van het geloof en de beschaving; en om te zelfder tijd de aandacht te wekken en nadruk te leggen op het groote belang der Missiën uit godsdienstig, zedelijk en menschelijk oogpunt; zonder die Missiën immers, wie weet hoeveel volken zouden zich nog bevinden in den staat der volkomenste barbaarschheid, en wie weet hoeveel nuttige zaken zouden van de wetenschap verborgen gebleven zijn!

Om in haar bedoeling te slagen steunt de Commissie niet enkel op de geldelijke bijdragen van hare medeburgers, maar ook op de protectie, de hulp en den arbeid van HH. DD. HH. de Bisschoppen van Amerika en op de religieuze Huizen die in Amerika Missiën hebben; op allen doet zij een warm beroep, verheugd hun te kunnen aankondigen, dat haar voornemen welwillend ontvangen is door de Congregatie DE PROPAGANDE FIDE die er de bescherming van aanvaard heeft.

De Commissie, speciaal bestemd om zich bezig te houden met voornoemde tentoonstelling, twijfelt niet, of allen zullen volgaarne aan dit beroep beantwoorden, allen die door de banden van hetzelfde geloof zijn verbonden, bezield door die liefde, die allen tot broeders maakt; zij zullen verheugd zijn te kunnen medewerken het vieren van zulk een schoone glorie van de algemeene Moeder, de Kerk, *ieder al zijn krachten gebruikende om op aarde het Kerk van Christus uit te breiden.* (Brief van Z. H. aan Mgr. der aartsbisschop).

NIEUWSBERICHTEN.

CURAÇAO.

Gisteren morgen keerde Z. D. H. Mgr. H. A. M. Joosten van Zijn apostolische reis naar de Bovenwindsche Eilanden, in gezelschap van den ZeerEerw. Pater Vicarius Provinciaal der Predikheeren, J. Van Baars, behouden terug.

Met de Prins Willem III worden hier morgen eenige Eerw. Zusters Franciscanessen uit Breda verwacht, die Nederland verlieten, om de zieken van ons hospitaal met hun liefderijke zorgen te komen omringen.

Ingevolge art. 3 van de verordening van 13 December 1876 zal in de kolonie Curaçao de tonnemaat van de Dominikaansche schepen niet door meting maar door herleiding plaats hebben.

NEDERLAND.

De aangekondigde meeting voor algemeen kiesrecht achter het Rijksmuseum te Amsterdam, is zondag incidenten afgeloopen. De menigte, die zich op het terrein bewoog, wordt geschat op 30,000 personen, die zich verzamelden om de verschillende spreekgestoelten of verspreid rondliepen. Het publiek was blijkbaar meer gekomen, om te kijken, en van geestdrift was geen spoor te ontdekken. Zoodra de muziek en het zangkoor zich op de groote tribune deden hooren, werden de sprekers alleen gelaten. Een ommegang met muziek over het terrein besloot dit politiek zendingsfeest.

— Officieel wordt thans gemeld, dat de Keizer en de Keizerin van Duitschland voornemens zijn, een der laatste dagen van Juni of 1 Juli een bezoek te brengen aan Nederland en dat de Koningin - Regentes bepaald heeft, dat Hd. HH. Keiz. MM. te Amsterdam wenscht te ontvangen. Het verblijf zal vermoedelijk 2 of 3 dagen duren.

26 Mei. Koningin Wilhelmina en de Koningin-Regentes zijn heden namiddag te 2.10 per extra-trein van Het Loo alhier aangekomen. Na de begroeting door de autoriteiten aan het station, reden HH. MM. langs het Damrak naar het paleis. Zij werden door de onafzienbare menigte geestdriftvol toegejuicht. Nauwelijks waren HH. MM. op het paleis gekomen, of men zag de deuren van het balkon opengaan, en de beide Vorstinnen op het bordes verschijnen. Een duizend-stemming hoera ging uit de opeengepakte menigte op. Moeder en Dochter wuifden ook hier de jubelende schare toe, en nog geruimen tijd, nadat HH. MM. het balkon verlaten hadden, duurde het vreugdegeluich voort.

27. — Heden-morgen, ten 9½ ure, gaf de Koningin-Regentes audiëntie ten paleize voor militaire en burgerlijke autoriteiten en commissiën, welke zoo druk was bezocht, dat die eerst ten 12½ ure was afgeloopen. 's Namiddags werden de Koninginnen in de prachtig versierde Nieuwe Kerk begroet. Nadat HH. MM. hadden plaats genomen, hieven koor en orkest een Alleluja aan. Daarna volgde eene cantate van Bern. Zweers op woorden van Nic. Beets. Door den burgemeester werd koningin Wilhelmina, namens de hoofdstad, een kostbare gedenkpenning aangeboden onder eene welsprekende toespraak. Na het Te Deum van Verhulst, droeg een meisje uit het Burgerweeshuis een allerliefst gedichtje voor aan de jeugdige Koningin.

28. — Heden had, in het bijzijn van duizenden, de steenlegging door koningin Wilhelmina plaats voor het nieuwe gasthuis. 5000 school-kinderen, een mannenkoor van 500 zangers en 6 muziekkorpsen waren opgesteld en voerden, onder directie van den hr. Brandts Buys, liederen uit. Morgen vertrekken HH. MM.

BUITENLAND.

Rome. — Een Franschman, die ongenoemd wenscht te blijven, heeft 100,000 fr. ter beschikking gesteld van den Paus, om de schade te doen herstellen, welke in het Vaticaan veroorzaakt wordt door de kruitontploffing.

— De onderhandelingen, welke de pro-nuntius van Lissabon, kardinaal Vannutelli, voert over het scheidsrechterschap van den Paus in zake het conflict tusschen Portugal en den Belgischen Congostaat zijn op het punt tot een goed einde te worden gebracht. De H. Vader heeft verlangd en verkregen, dat de beide partijen zich onvoorwaardelijk aan zijne beslissing zullen onderwerpen.

Italie.—Uit mededeelingen, door de Regeering in de Kamer gedaan, blijkt thans, dat zij een tekort voorziet 436,682 314 lire; daaronder is echter veel „ oud zeer," doch de begroote uitgaven voor dit jaar overtreffen toch de geraamde ontvangsten met omstreeks 50 millioen.

— Er liepen wederom geruchten van eene nieuwe leening, die echter niet veel kans van slagen heeft. Het Gouvernement toch betaalt de toegezegde rente niet uit, maar trekt er eerst 13¼ pCt. af, die ze inkomstenbelasting noemt, zoodat buitenlandsche houders van Italiaansche effecten inkomstenbelasting aan de Italiaansche schatkist moeten opbrengen. Als de Triple Alliantie, zegt de *Review* der geldmarkt, geen buitengewone bezuinigingen op leger en vloot toelaat, dan zullen er jaarlijks tekorten van 12 tot 24 millioen gl. op de staatsbegrooting zijn. De belastingen zullen opgevoerd moeten worden, als Duitsche bankiers ongeneigd zijn, eene nieuwe leening te negotieeren. Op het oogenblik bedragen de belastingen reeds *f* 180, per hoofd der bevolking, vrouwen en kinderen ingesloten. De meeste spoorwegen verdienen niet en sommige werken met groot verlies. De nieuw aangelegde en ontworpen lijnen zullen nog grooter lastposten blijken te zijn. Zoodat er volgens genoemde Londensche *Review*, voor Italië geen andere uitweg overblijft dan eene nieuwe leening onder zeer nadeelige voorwaarden of het Staatsbankroet.

Duitschland. — De socialisten schijnen niet naar wensch te slagen in het plan om een zoogenaamd Meifonds te stichten. Gelijk bekend is, was er eene oproeping gedaan, volgens welke alle leden der partij, die den 1 Mei aan het werk zouden blijven, ⅓ of ¼ van hun loon van dien dag voor dat fonds zouden afstaan. In plaats van een bedrag, dat door vele socialisten op een paar millioen werd begroot en dat men meende onmiddellijk na 1 Mei bijeen te zullen hebben, is er tot nu toe nog geen 10,000 mark bijeengebracht.

Frankrijk.—In Frankrijk heeft een volkstelling plaats. Op de telkaarten bevinden zich vragen naar naam en voornaam, naar geboorteplaats, landaard, enz: maar de vraag naar de godsdienstige gezindheid staat er niet op. Een blad wijst op deze, denkelijk opzettelijke, weglating; want de Franschen hebben toch een godsdienst, en het aantal belijders daarvan te kennen, heeft ook zijne waarde. Waarom dan niet den Franschen gevraagd, welk geloof zij belijden? De redenen zijn, volgens het blad, voornamelijk. 1. omdat men vreest, dat de ook nietkerkbezoekende katholieken verklaren zullen kath. te zijn, zooals bij eene vroegere volkstelling gebeurd is, en 2. omdat eene zeer groote meerderheid van kath. burgers een te groot contrast oplevert met het beweerde verval van

---

koe toer su esfuerzonan no a ser coroná coe un resultado feliz.

Caminando semper cabez abao, él no a ripará koe na un distancia di dj'éle tabatin un bulto pretoe ta mové.

Ora el a yegá cerca, e bulto a lamantá riba, i él a bira un figura gigantesca i pretoe.

Tabata Wouter el Negro.

Parcé e Bandido tabata temé un atake, pasobra él a zwaai su garoti diki, coe un ligereza extraordinaria, fond di su curpa, afin di tené e hoben leeuw fo di dj'éle.

—"¡ Wouter!" Hendrik a grita involuntariamente.

Coe un risa diabólica e Bandido el Negro a doena su roeman di comprende koe él tambe a reconocéle.

—"¿ Ta pakiko mi ta topá bo aki?" Wouter a coeminsá porfin. "¿ Bo a bai haci bo visita di condolencia na tralinan di prisión di Everard?........"

—"¡ Homber, no chanzá!" — e hoben generoso dici —; bo victoria ta leeuw ainda di ser completa."

—"¡ Bo pastor ta condená na trabao forzá!" e malvado a respondé coe un voz sarcástica, como si él kier a traspasá corazón di su roeman coe un punjá.

—"¡ Sí, ma tin hende koe ta convencé di su inocencia i koe lo descubri e verdadero criminal!"

E bandido el Negro a murmurá algun palabra incomprensible den djente.

—"¡ Ha, mi ta comprendé bo!" él dici por fin coe un voz atronadora, i él a boela riba e hoben manera un animal furioso; "¡ antó ta bó lo ta e traidor!"

Hendrik no a halá un paso atras. El a cruzá su brazanan riba su pechoe, i él a keda ta mira e Bandido coe toer calma.

— "¿ Ma pakiko sospechá noemá?" Wouter a contestá: "bo por bai kehá mi, ma bo kehoe lo ta falsoe, mil bê falsoe."

— "Manera e di bo tabata." Hendrik a interrumpiéle.

Nunca e hoben tabata asina calmo manera na e momento ayí; e calma trankil ma poderosa di Everard, koe él admirá asina frecuentemente, a yená su corazón. El tabatin compasión coe su roemán, i si ayí awor Wouter a papiêle coe dulzura i reconocé inocencia di Everard, e hoben lo a cogé su roemán brazá i yorá di alegría.

Hendrik su voz tabata profundamente conmové.

— "¡ Sí, tin un hende, Wouter, koe por doená testimonio contra bo! Aya riba" — i e hoben a moenstrá na cieloe — " tin un Dios ta bibá koe a mirá toer bo hechonan i koe lo haci uso. sea di bo mes conciencia ó di bo parentenan, pa El papia coe huez........ ¡ I si lo bo por scondé bo crimenan pa vista di mundo, p' Ele Wouter bo no por ocultá nada!"

— "¡ Tu miserable!" e Bandido a gritá endemoniá: "bo ta desafía mi ira........ mi ta bofón di bo Dios, di bo acusación i di bo hueznan!"

— "Bo ta hari awor, Wouter; ma lo bini un día koe Dios lo pidi bo cuenta di bo denuncia falsa, i bo — awor voz dje hoben a bira mas penetrante i fuerte — lo tin di reglá coe n' Ele e ladronía di den misa di Loverghem, manera toer otro acción abominable di bo vida."

Tendendoe e palabranan ayí, e Bandido a boela algun paso atras, como si fuera ta un culebra a mordéle. Su wowonan tabata lombrá manera dos klompi di candela den oscuridad.

— "¡ Bo ta ganjá, por Dios! ¡ bo ta ganjá!...." él a gritá furiosamente. "¿ Ta kende ta tribi bisa koe ta mi ta e ladrón di den misa di Loverghem?"

— "¡ Ta mi ta bisa bo, a mi!" Hendrik a respondé.

— "¡ Mentira, nada otro sino mentira!"

— "¡ E bocanan koe lo kegá bo, no sa ganjá, Wouter!"

— "¡ Ha! ¡ Nan a traicioná anto!" e Bandido el Negro a gritá coe un voz ronca. "Nan ta pidi horca pa mi, como holocausto dje crimen. I bo, koe ta bisá, bo ta mi roemán, ¿ ta bo, en verdad, lo ta mi traidor?.... ¡ Ta esai ta bo venganza:"

— "Nó, mi no ta animá coe deseo di venganza, esai mi ta hurá bo solemnemente; ma mi ta bisá bo, Wouter, lo mi kegá bo, pasobra mi no kier pa e pober pastor sufri inocentemente. ¡ Nó, mi no ta pidi horca pa bo! Doená mi prueba di inocencia di Everard, i caba sali bo bai aki fó; bai otro terá bai busca sosiego contra remordimiento di bo conciencia."

— "¡ Traidor!" e Bandido el Negro a grita comiendo su dientenan; "¡ atá anto bo zoenchi di Judas!"

Un tiroe di revolver a resoná den aire. Hendrik a bamboleá ma él a tené su mes pa él no caí.

El tabata heridá: coe un manoe él a cogé e parti ensagrentá, banda di su corazón tené: e otro braza él a hizá na cieloe, esclamando dolorosamente:

— "¡ Piedad, Dios mío, piedad!... ¡ Wouter, Wouter! ¡ bo a manchá bo manoe coe sanger di bo roemán!"

I di golpi él a kitá caí.

El ta continuá.

het het Catholicisme of met het ongerijmde atheïsme van den Staat.

— Op hoog bevel zal, zoo meldt de Parijsche *Patrie*, bij de opening der Fransche tentoonstelling te Moskou, de *Marseillaise* niet gespeeld worden.

Belgie.— Volgens de *Kolnische Volks-Z.*, is er sprake van een plan, dat Antwerpen als koopstad tot nog geduchter mededingster van Amsterdam en Rotterdam zal maken: een plan, om de Scheldestad door een nieuw kanaal te verbinden met den Boven-Rijn. Door de verbinding van Antwerpen met Straatsburg en Mulhausen, zouden de Belgische kolen en steenen kunnen concurreeren met die van de Ruhr en de Saar; granen en petroleum zouden zeer goedkoop van Antwerpen naar den Elzas en Zwitserland vervoerd worden, en Antwerpen zou, zoo verwacht men, uitsluitend tot invoerhaven van die koopwaren gekozen worden, ten nadeele van Amsterdam en Rotterdam. De uitvoering zou, naar men raamt, ruim 13 millioen gl. kosten.

— Een groot diamantenbedrog is te Antwerpen ontdekt. Het is gebleken, dat eenige groothandelaren aldaar, gele Kaapsche diamanten door eene bewerking met aniline witglazig hebben gemaakt en aldus afgeleverd hebben. Ruim 20 Parijsche kooplieden moeten op die wijze bedrogen zijn, en aldus onwetend aan hunne klanten diamanten verkocht hebben 25 of 30 pCt. boven de werkelijke waarde. Het moet aanzienlijke sommen betreffen; naar men zegt ruim 25 millioen fr. Twee kooplieden, die indertijd het bedrog ontdekten, moeten tot stilzwijgen zijn omgekocht: de een met 50,000 fr., de ander met 100,000 fr. Een gerechtelijk onderzoek is ingesteld.

Luxemburg. - Het regeeringsvoorstel, om de wetsbepalingen, betreffende de vestiging van majoraten, zoodanig te wijzigen, dat de Groothertog de particuliere domeinen van wijlen koning Willem III in koop zal kunnen overnemen, is in de Kamer aangenomen, met alle stemmen op 1 na.

— Volgens een bericht uit Ostende is Henri Rochefort daar aangekomen uit Londen, met het plan om met de heer Isaac, onderprefect van Avesnes, te gaan duelleeren. Het gevecht zal zoo mogelijk, op de Hollandsche grens geleverd worden.

Oostenrijk. — De Oostenrijksche kamer heeft het voorstel, om eene belasting te heffen van handelspapier en zegelrecht van buitenlandsche aandeelen en obligaties, in handen gesteld eener commissie van 24 leden. Deze commissie zal ook tot een onderwerp van haar onderzoek maken de heffing eener belasting op alle beurs-en handelstransacties.

Engeland.— Naar het schijnt, hebben de bedenkingen, door de Newfoundlanders in het Hoogerhuis tegen de aanhangige wetsvoordracht, hen betreffende, ingebracht, de regeering overtuigd. En vrij duidelijk is uit hetgeen Salisbury zoowel als Knutsford zich in het Huis heeft laten ontvallen, gebleken, dat de Regeering slechts voor den form en met het oog op de internationale verplichtingen de voordracht door de Lords wenscht te zien aangenomen, en dat men in het Lagerhuis de wet dan gevoeglijk kan laten hokken. In dien tusschentijd hoopt men, dat het wetgevend lichaam van Newfoundland de noodige stappen zal hebben gedaan, om aan de bestaande moeilijkheden te gemoet te komen.

— Toen 23 jaar geleden de Hertog van Edinburg, koningin Victoria's tweede zoon, Australië bezocht, poogde een Ier hem te vermoorden, maar het schot trof den Prins niet. De Ier werd gevat en gevonnisd. Onlangs verklaarde een Australische rechter, dat de man na zijne veroordeeling had medegedeeld, dat de aanslag op bevel der Fenians geschiedde, en dat van 10 Ieren te Sydney, het lot op hem was gevallen.

— Kardinaal Manning heeft, in antwoord op eene vraag van den aartsbisschop Walsh, zijne zienswijze omtrent Parnell kenbaar gemaakt. Hij verklaart, van den beginne af de noodlottige handelwijze van Parnell en diens volgelingen te hebben betreurd als den zwaarsten slag voor Ierlands herlevende hoop- den zwaarsten, omdat hij door eigen hand toegebracht en zelfmoordend is.

— Patrick O'Brien, een neef van William, den vader van het campagneplan, maar ook Parlementslid en ook indertijd tot zes maanden gevangenisstraf veroordeeld wegens verzet tegen het gezag en opruiing, is na zijnen straftijd te hebben volbracht, uit de gevangenis te Kilmainham ontslagen. Hij werd door eene menigte vrienden opgewacht, zag er uitmuntend uit en zou binnenkort naar Londen vertrekken om Parnell ter zijde te staan.

Azie. — Volgens de verklaring van den japanschen gezant te Parijs, kan de man, die in Japan den aanslag pleegde op den Czarewitch, een nihilist zijn, want die bestaan daar. Verleden jaar hebben zij ook den minister van openbaar onderwijs vermoord. Hunne aanslagen gelukken dikwijls, daar hij, die wordt aangewezen om ze te volbrengen, zijn eigen leven opoffert. De japansche nihilisten zijn zoo dweepzuchtig, dat zij wellicht zullen getwist hebben om de eer zulk een hooggeplaatst persoon te mogen vermoorden.

Amerika.— Van wege den senaat der Vereenigde Staten is eene commissie belast met het onderzoeken van de werking der veelbesproken Mac-Kinley-wet. Die commissie zal eerst statistische gegevens verzamelen, en daarna deskundigen hooren.

— Het is nog maar kort geleden, dat de schatkist der Vereenigde Staten aan alle kanten overvloeide, en men met het surplus geen raad wist. En thans...... heeft men reeds een tekort! Door het buitensporig protectionisme van de Mac-Kinley-wet zijn de inkomsten dermate verminderd, dat men nu geen kans ziet, om de in tijd van overvloed zoo hoog mogelijk opgevoerde pensioenen voor ambtenaren en gewezen saldaten of matrozen te betalen. Tegen 4 Juni e. k. moet de schatkist alleen aan pensioenen 30 millioen dollars betalen, en heeft daarvoor slechts 12 millioen in kas.

Polen.— De Poolsche bladen maken twee beschikkingen van den nieuwen Pruisischen minister van onderwijs en eeredienst, graaf Zetlidz, openbaar: de eene vergunt het geven van privaat onderwijs, die daarvoor localen der lagere school zullen kunnen gebruiken; de andere bepaalt, dat het katholiek, godsdienstonderwijs in de lagere school weder in het Poolsch gegeven zal kunnen worden „voor zoover daardoe noodzakelijkheid bestaat." Die besluiten trekken de aandacht na den strijd, dien de Regeering jaren lang gevoerd heeft tegen het gebruik van het Poolsch in de provincie Posen, omdat graaf Zedlitz tot op het oogenblik, dat hij minister werd, gouverneur van Posen was. In de jaren van zijn gouverneurschap werden van staatswege landerijen in Posen aangekocht, om die aan Duitsche boeren te verplachten; Poolsche onderwijzers werden naar het westen des rijks verplaatst, en in Posen vervangen door Duitsche onderwijzers.

NOTICIANAN DI CABEL.

Recibi dia 13 di Junio.

Paris.— Senado ta tratando un lei pa rebahá derechonan di importación riba maiz i pa ponéle unbê na vigor.

Rei di Portugal a doena un decreto pa stop toer e courantnan republicano.

Londres.— E dos courantnan, *Times i Standard*, ta bisa koe ta pená nan koe príncipe di Wales ta mesclá, den e pleito escandaloso di bacarat.

Berlin.— Nan ta temé un crisis ministerial pa motiboe koe Ministro di Hacienda i Canciller Caprivi ta muy di desacuerdo tocanti kitamentoe di derechonan di granonan. Emperador ta na favor di Ministro di Hacienda.

Roma.— Papa ta preparando un enciclica pa arreglá e asunto den Iglesianan romana i griega.

New-York.— Un incendio violento a distruí Santiago di Cuba. Revolucionarionan tin recurso suficiente pa atacá Valparaiso, ma nan tin miedoe di oposición di potencianan estranhera. Tin rumor ta circulá koe Bolivia lo auxilia rebeldenan coe mil solda i elementonan di guerra.

14 Junio.

Paris.— Cámara a vota importación liber di seda brutoe i un derecho di 300 franc riba seda prepará.

Gobierno provisorio di Chili a pasa un nota na potencianan estranhera pa pidi reconocimiento di beligerantenan. E revolucionarionan a bolbé reorganizá nan ehército i nan ta keré nan triunfo como cos sigur.

E rumor koe Mr. de Lesseps, su jioe i dos director di Canal di Panamá, lo ta huzgá delanti di tribunal, ta producí sensación.

Londres.— Na eleccionnan na Holanda a sali eligí 41 liberal, 22 católica i 11 protestante, anti revolucionario.

Nan tin di haci ainda elección den 26 persona más.

Madrid.— Ultima noticia di China ta bisa koe nan a bolbé matá europeonan. Gobernador general di Islanan Filipina a doena e Comandante dje barcoe spanjó orden di pidi danjo i perhuicio na nomber di Spanja.

New-York.— Gobierno federal di distrito di Méjico a saca un lei pa impedí toreamentoe di vaca.

15 Junio

Paris. — Ministro di Marina a doena orden di manda un escuadra francés Kronstadt, camina Czar ta bai haci un visita.

Nobo ta coeri na Roma koe de Rudini lo retirá i koe Nicotera lo toema su lugar.

Nan ta sigurá koe Czar a doená orden di saca hudionan fo di Moscowa.

Monseñor Freppel ta muriendo.

Londres. — Telegramanan di Shangai ta bisa koe ministronan francés i americano a pidi gobierno chino auxilio i protección pa europeonan bibá na China, bisando koe si nan no haya protección i nan no paga un indemnización na e víctimanan, un escuadra francés lo bombardeá Nanking.

Noticia di Guatemala ta anunciá un conspiración coe obheto di tumbá Presidente Barillas i di parti e tera ayí na hopi estado.

Banki francés di Buenos Aires a bolbé coeminsa su operacionnan.

Madrid.— Senádo a aprobá un lei riba wardamentoe di dia domingo i dianan di fiesta. E lei ta tahá di trahá riba e dianan ayí.

Nobo di Filipinanan ta bisa koe 300 móro a derrotá un expedición spanjó di 5000 hombre bao di mando di Capitán general dje isla.

16 Junio.

Paris.— Lesseps ta pretendé koe ta imposible pa él ser huzgá pasobra toer su actonan ta legal.

Tin nobo koe na Suiza a moeri 60 persona i 100 a sali heridá na consecuencia di un desgracia coe ferrocarril.

Londres.— Escándalo nobo den e asunto di bacarat a bolbé sali na clá, i koe príncipe di Wales ta toer mesclá den e cuestión.

Lord Brook ta pidi pa parti: él ta acusá su muger di tabatin relación coe príncipe di Wales.

26000 trahadó a keda sin nada di haci pasobra koe na Gales 43 ingenio a stop trabao.

Roma.— Gran susto na Verona pa motiboe di continuo temblor di tera koe ta menazá di destruí e stad ayí.

Madrid. — Weiler, Capitán general di Islanan Filipina a ser censurá, pasobra él a organizá un expedición sin autorización. Nan ta bisá koe lo él toemá su demisión.

New-York.— Nobo di Haiti ta anunciá koe, contando aden hopi hende sospechá di ta disgustá di presidente Hypolite, nan a fusilá más di 200 persona fo di principio dje última revolución te awor. Tin grandi satisfacción ta reina riba e ehucucionnan inmediata, ma tin rumor koe Ministro americano ta duda koe e movimiento revolucionario a cabá.

17 Junio.

Paris. — Cámara a votá e impuesto di 3 franc riba maiz i importación liber di derecho, pa un tempoe, riba maiz koe ta destiná pa fabrica di alcohol pa exportación.

Emperador di China a doená orden di larga boelá cabez dje asesinonan dje misioneronan cristián.

Más di cien viahero a perecé den e desgracia di ferrocarril na Suiza, i pérdidanan ta evaluá pa más di 20.000 franc.

Londres.— Opinión pública ta indigná contra duquesa Castro Henriquez, pasobra él e maltratá un muchá muger koe ta na su servicio. Nan ta sigurá koe courantnan lo hibá e asunto delanti di tribunal, haciendo uso dje derecho koe lei ta doená nan.

Courant "*Imparcial*" ta bisa koe gobierno americano a priminti Spanja koe e *bill* Mackinley lo ta modificá na fabor di tabacoe.

Roma.— Nobo di Lombardia ta anuncia koe temblor ta continuá. Poblacion ta droemi na caya.

VERSCHEIDENHEDEN.

Een Russische drijfjacht op wolven schijnt op de renbaan te Moskou geen zeldzaamheid te zijn. De wolven, in kooien opgesloten, worden voor de tribune, gewoonlijk bezet door meer dan 10000 toeschouwers, losgelaten en achtervolgd door een stel windhonden. Na een korten wedloop wordt de wolf door de honden gegrepen en afgemaakt. De laatste, die losgelaten wordt, is de grootste en het fraaie van dit nommer bestaat hierin, dat de jager hem levend vangt. In plaats van de vlakte in te rennen, nam nu onlangs deze wolf zijn weg over de eerste banken der tribune, waar zijn verschijnen natuurlijk groote ontsteltenis teweegbracht. De wolf beet niemand en toen hij de tribune verliet, werd hij door de honden opgevangen en door den jager in den nek gegrepen. Een ander stak hem een spaak dwars in den bek en onder luide toejuichingen van het publiek, dat inmiddels van den schrik was bekomen, werd de levende wolf weder in zijn hok gebracht.

— Te Trellwiss, in Wallis, leeft een bevolking van 2000 mijnwerkers, allen in de meest gunstige omstandigheden. In dat dorp wordt geen enkele kroeg, geen bank van leening en niet één agent van politie gevonden.

— Het volgende staatje geeft een overzicht van de rampen, welke eenige groote vaartuigen in de laatste 40 jaren troffen; de tusschen ( ) geplaatste cijfers wijzen het getal slachtoffers aan, dat bij die gelegenheden het leven verloor.

In 1850 verging de „Royal Adelaide" bij Margate (400); het oorlogsschip „Birkenhead" zonk in 1852 in de Simonsbaai (454). In het jaar 1859 verdween de „Royal Charter" bij Anglesey in de golven (446). Hetzelfde ongeval trof het stoomschip „Lady Elgin" op het Michiganmeer in 1860 (285). De „London" verging in 1866 in de golf van Biscaye (220). De „Captain" leed in 1870 schipbreuk in de nabijheid der kust van Finistère (472). In 1872 werd de „Nordfleet" bij Dungeness aangevaren en verging met 300 man. De „Atlantic", van de „White Star Line", verging in 1873 bij de Meagherfelsen (560). In 1878 leed de „Enrydice" schipbreuk bij Beutor (300). Hetzelfde lot trof in dat jaar de plezierboot „Prinses Alice" die in de golven van de Theems verdween, waarbij 6 à 700 opvarenden op jammerlijke wijze verdronken. Ook het oorlogsschip „De groote Keurvorst" verging in hetzelfde jaar (300). In 1887 zonk aan de Oostkust van Zuid-Amerika de „Hapunda", met 300 landverhuizers aan boord. In 1889 eindelijk leed de „Serpent" aan de Spaansche kust schipbreuk (200 dooden).

— Een eigenaardige straf is opgelegd aan twee lasteraarsters in eene Anhaltsche stad. Het waren een paar dames van aanzienlijke familie: moeder en dochter, die geruimen tijd door onge-

teekende brieven in verschillende familiën veel verdriet hadden veroorzaakt, verlovingen hadden doen afspringen, enz.

De echtgenoot en vader der lasteraarsters, een zeer gecht man, deed bij de ontdekking al het mogelijke, om te voorkomen, dat eene gerechtelijke vervolging tegen haar werd ingesteld, en hij kwam eindelijk tot eene schikking met de benadeelde families. Daarbij werd bepaald, dat hij een som van 500 Mark aan de armen zou geven, en de beide dames hebben zich moeten verbinden tot het eigenhandig breiden van 500 paar kousen, waarvan vijf jaren lang op Kerstmis 100 paren aan de armen uitgedeeld zullen worden.

— Twintig jaar geleden kocht een dame te Parijs op de ouderoestmarkt een oude matras, waarin dezer dagen, toen zij vernieuwd werd, een portefeuille werd gevonden met 30,000 frcs. De rechter zal hebben te beslissen wie het geld moet hebben.

— Het „Britsch Museum" is eigenaar geworden van een brief uit het jaar 1750, waarin medegedeeld wordt, waaraan het biljartspel eigenlijk zijnen naam te danken heeft.

Volgens dien brief werd het thans algemeen bekende en overal beoefende spel in het midden der zestiende eeuw uitgevonden, door den houder van een pandhuis, zekeren Wiliam Kew.

Elken avond haalde hij de drie ballen binnen, die als kenteeken van zijn beroep bij hem uit hingen, en daarmee speelde hij dan op zijn toonbank, daarbij gebruik makende van een el — „yard" in het Engelsch genaamd. De naam „Bill Yard", die later tot biliard verbasterd werd, werd dus aan dit spel gegeven, omdat William of Bill met zijn yard (el) de ballen voortstootte. Volgens hetzelfde document zou de naam queue ook van Kew zijn afgeleid.

— Een Russisch linnenfabrikant is het slachtoffer van een paar sluwe oplichters geworden. Twee net gekleede heeren, die zich voor Parijsche commissionairs uitgaven, vervoegden zich bij hem en bestelden voor de stad Parijs, onder overlegging der noodige brieven en stukken, niets minder dan .... een linnen omhulsel voor den Eiffeltoren. De fabrikant nam de bestelling aan en betaalde aan beide 1500 roebels commissieloon uit. Hij begaf zich daarop onmiddellijk naar Parijs, waar hij bij de Eifel-administratie met begrijpelijke verbazing werd ontvangen.

